

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Heleny Liškové a soudců JUDr. Ivana Kratochvíla a JUDr. Heleny Karetové ve věci žalobkyně : **Kamila S.**, nar. xxx, bytem xxx, xxx, zastoupenou JUDr. Ing. Evou Danielou Cvik, Ph.D., advokátkou, Praha 10 – Vršovice, Bulharská 588/1, proti žalovanému : **Petr K.**, nar. xxx, bytem xxx, xxx, zastoupeným Mgr. Petrem Živnůstkou, advokátem Benešov, Masarykovo náměstí 225, o zaplacení **44.666 Kč s příslušenstvím**, k odvolání žalovaného proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 25. ledna 2018, č.j. 41 C 164/2015 – 237,

t a k t o :

- I. Rozsudek soudu I. stupně se ve výrocích II. a III. **p o t v r z u j e .**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 7.550,40 Kč, do tří dnů od právní moci rozsudku, k rukám její právní zástupkyně.

O d ů v o d n ě n í

Soud I. stupně shora označeným, v pořadí druhým rozsudkem, řízení co do částky 2.335 Kč s příslušenstvím zastavil (výrok I.), žalovanému uložil povinnost, aby zaplatil žalobkyni částku 42.331 Kč s příslušenstvím (výrok II.) a rozhodl o povinnosti žalovaného uhradit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 46.911 Kč (výrok III.).

Ve věci samé rozhodl soud I. stupně již rozsudkem ze dne 27.2.2017, č.j. 41 C 164/2015 – 127, který byl k odvolání žalovaného zrušen usnesením Městského soudu v Praze ze dne 13.11.2017, č.j. 21 Co 408/2017 – 205, přičemž odvolací soud zaujal názor, že vlastníkem psa, který poranil psa žalobkyně je žalovaný a stíhá jej odpovědnost za poranění zvířete v rozsahu

účelně vynaložených nákladů spojených s péčí o zdraví zraněného zvířete tomu, kdo je vynaložil. Současně odvolací soud uzavřel, že ke zranění psa žalobkyně došlo před nedostatečně zabezpečeným plotem okolo pozemku žalovaného, kdy měl útočící pes řadu možností nedostatečné oplocení pozemku překonat, nebo se mu pro jeho neexistenci vyhnout.

V průběhu řízení vzala žalobkyně žalobu co do částky 2.335 Kč s příslušenstvím zpět a v tomto rozsahu soud I. stupně řízení zastavil s tím, že předmětem dalšího řízení zůstala částka, kterou žalobkyně zaplatila za veterinární péči o své zvíře. Na základě provedených důkazů soud žalobě vyhověl s tím, že žalobkyně na léčbu svého psa vynaložila účelné náklady na jeho ošetření, když jednotlivé důkazy vzájemně korespondovaly z hlediska časového i obsahového. Zdůraznil, že není důležité kritériem ceny poraněného zvířete, ale kritérium rozumného chovatele a proto náklady na léčbu mohou převyšovat pořizovací cenu zvířete, když takové náklady nemohou být neúčelné jen proto, že léčba zraněné končetiny nebyla úspěšná, nepodařilo se jí zachránit a musela být amputována. I při vědomí, že náhrada nemůže být neomezená, zohlednil postoj „rozumného chovatele, který by se rovněž nejdříve snažil zraněnou nohu svého psa zachránit. Vzhledem k tomu, že žalobkyně, po částečném zpětvzetí žaloby, nepožadovala jiné náklady, než výdaje související s léčbou zraněného psa, dospěl soud k závěru, že je žaloba důvodná, včetně úroku z prodlení, počítané po uplynutí výzvy k plnění. Výrok o náhradě nákladů řízení byl odůvodněn § 142 odst.2 o.s.ř., s ohledem na poměrný úspěch žalobkyně v řízení.

Proti výrokům II. a III. rozsudku podal odvolání žalovaný s odůvodněním, že je rozhodnutí soudu I. stupně stíženo zásadními hmotněprávními i procesními vadami, když z těchto důvodů je nesprávné. Žalovaný nadále setrval na svém stanovisku s tím, že by byl vlastník psa, který měl způsobit újmu psu H. a nemohl být ani osobou, která měla nad psem vykonávat dohled a tím být odpovědná za vznik majetkové újmy způsobené zvířetem. Žalovaný odmítá vyčíslenou výši majetkové újmy i to, že by šlo o náklady účelně vynaložené.

Žalovaný namítl, že mu byla odepřena možnost procesní obrany, když žalobkyně neprezentovala žádná skutková tvrzení, ke kterým by se mohl žalovaný vyjádřit. Takový postup je v rozporu s konstantní judikaturou (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp.zn. 23 Cdo 496/13). Povinností žalobkyně bylo prokázat, že došlo ke vzniku majetkové újmy způsobné zvířete a v jaké výši. Povinností žalobkyně bylo náklady léčení konkretizovat, uvést již v žalobě nebo v doplnění skutkových tvrzení a uvést za co byl konkrétně který doklad uhrazen a v čem spatřuje účelnost vynaložení příslušné částky. Při jednání dne 25.1.2018, kdy byla žalobkyně řádně poučena dle § 118a odst.1,3 o.s.ř. a aniž došlo k doplnění skutkových tvrzení, přistoupil soud k dokazování, k čemuž se vždy žalobkyně vyjádřila a teprve následně měl žalovaný možnost se k věci vyjádřit, aniž by tedy žalobkyně řádně prezentovala svá tvrzení. Soud pomínil povinnost tvrzení, která ležela na žalobkyni a takový postup je nepřípustný a nedostačující. Postupem soudu bylo zasaženo do základních práv žalovaného na spravedlivý proces a nesprávný procesní postup žalobkyně byl tímto aprobován. Nehledě na uvedené žalobkyně neodstranila pochybnosti, kdy součástí dokladů jsou i hračky a pamlsky, tj. částky, které nejsou účelně vynaložené v souvislosti s léčbou psa. Žalovaný zpochybnil tvrzení svědky MVDr. D., který H. léčil a navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil tak, že žalobu v plném rozsahu zamítne a přizná žalovanému právo na náhradu nákladů řízení.

Žalobkyně k odvolání žalovaného uvedla, s odvoláním na usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13.11.2017, č.j. 21 Co 408/2017 – 205, že účelovost nákladů týkající se nákladů, které byly vynaloženy v přímé souvislosti s ošetřením zraněného psa byla dostatečně u soudu I. stupně prokázána. Náklady spojené s péčí o zraněného psa byly dostatečně konkretizovány a byly vynaloženy v příčinné souvislosti s ošetřením psa na veterinární klinice, v souvislosti s jeho zraněním, které bylo způsobeno ze strany zvířete, které se nacházelo ve vlastnictví žalovaného. Odkázala na svědeckou výpověď MVDr. D., který vysvětlil celý proces léčby. Uvedla, že v řízení před soudem I. stupně navrhovala provedení znaleckého posudku k prokázání účelnosti vynaložených nákladů, ze strany soudu byl návrh považován za nadbytečný. Domnívá se, že soud

I. stupně dospěl ke správnému skutkovému zjištění a v plném rozsahu se s jeho rozhodnutím ztotožňuje.

Odvolací soud, v rozsahu podaného odvolání, přezkoumal podle § 212 a § 212a odst.1,5 o.s.ř. napadený rozsudek, včetně správnosti postupu soudu v řízení, které jeho vydání předcházelo a po té neshledal odvolání žalovaného důvodným.

Soud I. stupně zjistil dostatečně skutkový stav a věc správně posoudil i po stránce právní, když uzavřel, že je ve věci dána odpovědnost žalovaného za zranění psa žalobkyně. Odvolací námitky žalované jsou převážně procesního charakteru, týkající se poučení žalobkyně podle ust. § 118a odst.1,3 o.s.ř., v průběhu jednání před soudem I. stupně dne 25.1.2018.

Podle § 118a odst.1 o.s.ř. ukáže-li se v průběhu jednání, že účastník nevyličil všechny rozhodné skutečnosti nebo, že je uvedl neúplně, předsedy senátu jej vyzve, aby svá tvrzení doplnil, a poučí jej, o čem má tvrzení doplnit a jaké by byly následky nesplnění této výzvy.

Podle § 118a odst.3 o.s.ř. zjistí-li předseda senátu v průběhu jednání, že účastník dosud nenavrhł důkazy potřebné k prokázání všech svých sporných tvrzení, vyzve jej, aby tyto důkazy označil bez zbytečného odkladu, a poučí jej o následcích nesplnění této výzvy.

Z obsahu spisu se podává, že předseda senátu při jednání soudu I. stupně dne 25.1.2018 dal poučení straně žalobní dle § 118a odst.1,3 o.s.ř., že je žalobkyně povinna doplnit svá tvrzení a označit důkazy ohledně každé jednotlivé částky, ze které se skládá žalované plnění a to tak, že uvede, za co tato částka byla vynaložena, kdy se tak stalo a jaké konkrétní plnění se žalobkyni za tuto částku dostalo. Při každém tomto jednotlivém plnění je žalobkyně povinna tvrdit a prokazovat účelnost takového plnění s ohledem na postavení běžného chovatele zvířat.

Lze především odkázat na původní žalobní tvrzení, podle kterého, dne 8.3.2014 v obci xxx, chatová oblast xxx, pes žalovaného napadl na veřejném prostranství psa žalobkyně, přičemž ten utrpěl závažná poranění zadního běhu, které si vyžádalo následné ošetření, chirurgický zákrok a léčbu v celkové hodnotě 42.331 Kč.

Poučení, kterého se žalobkyni dne 25.1.2018 před soudem I. stupně podle § 118a odst.1,3 o.s.ř. dostalo, bylo odůvodněno nutností ztotožnění množstvím předložených faktur a pokladních bloků veterinární kliniky a jejich přiřazení k jednotlivým lékařským úkonům veterináře, s výjimkou poučení o následcích nesplnění této výzvy. Přes výhradu, že žalobkyně měla nejdříve splnit povinnost tvrzení a až po té označit příslušné důkazy, lze z ryze praktických důvodů ospravedlnit, že soud I. stupně zvolil postup opačný, právě s ohledem na následné ztotožnění vystavených faktur a pokladních bloků žalobkyní, které byly do spisu založeny. Žalovanému však byl dán vždy prostor, aby se k důkazům a následnému tvrzení žalobkyně až po té vyjádřil, žádné věcné námitky však nevznikly a faktury a pokladní bloky nezpochybnil. I přes dílčí pochybení nalézacího soudu, nelze jeho postup označit jako vadu, která by mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 205 odst.2, písm.c/ o.s.ř.), protože straně žalované prostor k vyjádření dán byl. Nelze proto uzavřít, že by bylo zasaženo do základních práv žalovaného na spravedlivý proces s tím, že by byl tento nesprávný procesní postup žalobkyně aprobehován. Postup soud není ani v rozporu s namítaným rozhodnutím Nejvyššího soudu sp.zn. 23 Cdo 496/2013, protože žalobkyně se konkrétně k jednotlivým fakturám vyjádřila a ztotožnila je. Soud I. stupně svoji poučovací povinnost splnil a nepominul povinnost tvrzení, která ležela na žalobkyni.

Podle odborné literatury nový občanský zákoník již nepovažuje zvíře za věc (§ 494) a v komentovaném pravidle tento svůj přístup zákonodárce promítá též do oblasti náhrady škody – zvíře není totéž co neživá věc, byť základní principy náhrady škody na zvířeti se zde uplatní shodně. To znamená, že v případě usmrcení, zranění nebo když je jinak snížena jeho hodnota, má vlastník právo na náhradu způsobem a v rozsahu stanoveném obecnými pravidly (srovnej Milan

Hulmák a spol., Občanský zákoník VI., Závazkové právo, zvláštní část, vydání 2014, s. 1751 – 1752).

Výše jednotlivých lékařských úkonů veterináře je odůvodněna ust. § 2970 zák. 89/2012 Sb., ve znění účinném ke dni vzniku škodné události dne 8.3.2014 (nový občanský zákoník, ve znění účinném do 29.12.2016, dále jen o.z.).

Podle ustanovení § 2933 o.z. způsobí-li škodu zvíře, nahradí ji jeho vlastník, ať již bylo pod jeho dohledem nebo pod dohledem osoby, které vlastník zvíře svěřil, anebo se zatoulalo nebo uprchlo. Osoba, které bylo zvíře svěřeno nebo které zvíře chová nebo jinak používá, nahradí škodu způsobenou zvířetem společně a nerozdílně s vlastníkem.

Úprava odpovědnosti vlastníka zvířete za škodu způsobenou jeho zvířetem je založena na objektivním principu a zčásti zakládá odpovědnost absolutní bez liberačního důvodu (přičemž liberační důvod je dán jen jde-li o domácí zvíře sloužící vlastníku k výkonu povolání či jiné výdělečné činnosti nebo k obživě, anebo slouží-l jako pomocník pro osobu se zdravotním postižením). Účelem ustanovení § 2933 o.z. je chránit před nebezpečím, jehož zdrojem jsou zvířata. Ta jsou živými tvory, která se pohybují, mají svoji sílu, často se chovají na základě různých instinktů a popudů (nepředvídatelných) a ocitají se v situacích, při níž nepodléhají lidské kontrole. Kdo vlastní zvíře, vystavuje se tomuto nebezpečí. Jako vyrovnání, že ostatní musejí toto riziko snášet, musí vlastník nést povinnost k náhradě újmy, byť i vykonal vše, co po něm bylo možné rozumně požadovat, aby vzniku újmy zabránil. Smyslem tohoto pravidla je chránit před vším, co může zvíře ve své nevypočitatelnosti způsobit. Je vždy na vlastníkově zvířete, aby dostatečně zabezpečil, že zvíře škodu nezpůsobí. K tomu, aby vzniklo právo na náhradu škody způsobené zvířetem, musí dojít k naplnění tří předpokladů a to ke škodní události způsobené zvířetem, dále musí vzniknout škoda a musí zde být dána příčinná souvislost mezi škodní událostí a vznikem škody (srovnej viz rozsudek Okresního soudu v Havlíčkově Brodě ze dne 9.5.2017, sp.zn. 117 C 2/2017, s jehož závěry se odvolací soud ztotožňuje).

V projednávané věci má odvolací soud postavené na jisto, že v řízení byly prokázány všechny podmínky vzniku odpovědnosti žalovaného za škodu, způsobenou jeho psem, přičemž nelze dovést (nebylo prokázáno), že by Zdeňku N. (držitel psa) bylo zvíře svěřeno, nebo že je výlučně chová nebo jinak používá. Naopak prokázáno bylo, že dne 8.5.2014 pes, jehož vlastníkem byl žalovaný, napadl na volném prostranství psa žalobkyně, přičemž pes žalobkyně H. utrpěl závažné zranění, které si vyžádalo veterinární ošetření na veterinární klinice, za něž žalobkyně zaplatila celkem částku 42. 331 Kč. Výše vzniklé škody je dána fakturami a pokladními doklady, vystavenými Veterinární nemocnicí xxx xxx, které nebyly žalovaným zpochybněny. Nelze přehlédnout, že ke škodní události došlo v sobotu dne 8.3.2014, tj. v den pracovního klidu. Za takové situace by „rozumný chovatel“ v postavení poškozeného (§ 2970 o.z.), neuvažoval o jiné možnosti veterinárního ošetření vážně zraněného psa a zvolil by kliniku s nepřetržitým provozem, kterým Veterinární nemocnice xxx xxx, dle veřejně přístupných webových stránek, je. V takovém případě lze náklady spojené s léčením (pokladní doklady a vystavené faktury) považovat za účelně vynaložené, když po žalobkyni (jako rozumném chovateli) nelze ani spravedlivě požadovat provedení změny ošetřujícího veterináře (veterinární kliniky), z důvodu možných nižších nákladů, zvláště pokud se léčba zpočátku vyvíjela úspěšně. K takovým účelně vynaloženým nákladům patří běžně i pamlsky a případně i hračky pro psa, pokud byly vynaloženy v rozumné míře (jak tomu bylo v projednávané věci), protože slouží ke zkvalitnění a urychlení veterinární péče zraněného zvířete. Měřítka účelnosti, „chováním rozumného chovatele“ je zdůrazněním skutečnosti, že zvíře není věc, ale není také rovno člověku.

Odvolací soud proto sdílí závěr soudu I. stupně o odpovědnosti žalovaného za škodu, která vznikla žalobkyni zraněním jejího psa H. v plném rozsahu. Takto vynaložené náklady, přes jejich výši, ani odvolací soud nepovažuje za neúčelné, protože jsou v souladu s náklady, které by vynaložil rozumný chovatel v postavení poškozeného (§ 2970 o.z.).

Vzhledem k tomu, že nebyly shledány důvodné odvolací námitky žalovaného a naopak právní posouzení věci tak, jak jej učinil soud I. stupně je správné (§ 205 odst.2, písm.g/ o.s.ř.), byl napadený rozsudek ve výroku II. podle § 219 o.s.ř. jako věcně správný potvrzen, včetně akcesorického výroku III. rozsudku o nákladech řízení, jejichž výše nebyla žalovaným zpochybněna.

Výrok I. napadeného rozsudku nebyl odvoláním dotčen a zůstal stranou přezkumné činnosti odvolacího soudu (§ 206 odst.2 o.s.ř.).

Výrok o náhradě nákladů odvolacího řízení je odůvodněn § 142 odst.1, ve spojení s § 224 odst.1 o.s.ř. s ohledem na procesní úspěch žalobkyně, které v této fázi řízení vznikly účelně vynaložené náklady právního zastoupení za 2 úkony (vyjádření k odvolání žalovaného, účast při jednání odvolacího soudu dne 15.5.2018) á 2.820 Kč, dle § 7, bod 5 vyhl.č. 177/1996 Sb.(z tarifní hodnoty 42.331 Kč), ve znění pozdějších předpisů (advokátní tarif, dále jen AT), 2 krát paušál á 300 Kč, dle § 13 odst.3 AT, celkem 6.240 Kč. Vzhledem k tomu, že je právní zástupkyně žalobkyně plátcem daně z přidané hodnoty, náleží jí dle § 137 odst.1,3 o.s.ř. DPH 21 %, tj. 1.310,40 Kč, vše dohromady 7.550,40 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e n í** dovolání přípustné.

V Praze dne 15. května 2018

JUDr. Helena Lišková v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Rejentová